

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Núm. 190

Novembre 2006

QUÈ CAL SABER?

ABREVIATURES LLATINES (I)

Quan llegim articles científics en anglès sovint hi trobem **abreviatures d'expressions llatines**. L'anglès ha conservat un conjunt d'abreviatures de sintagmes llatins que apareixen freqüentment en els textos cultes. Aquestes abreviatures no s'han de llegir lletra per lletra, sinó que s'han de llegir com si estiguessin desenvolupades. Vegem-ne uns quants exemples.

i. e. és l'abreviatura de **id est**, que significa 'és a dir', i s'utilitza per a introduir explicacions o aclariments de conceptes.

e. g. és l'abreviatura de **exempli gratia**, que significa 'per exemple'. L'abreviatura catalana corresponent és **p. ex.**

En anglès, per a referir-se als anys abans de Crist, s'utilitza l'abreviatura **b. C.**, que correspon a **before Christ**, però per als anys de la nostra era se'n fa servir una de llatina, **a. D.**, que correspon a **anno Domini** ('any del Senyor').

També cal esmentar la coneguda **et al.**, que correspon a **et alii** ('i altres'), emprada per a indicar que ometem un o més noms en una llista per comoditat o per no fer feixuga la lectura.

En els països anglosaxons, per a expressar les hores de manera formal es pren com a punt de referència les dotze del migdia: si es tracta d'una hora anterior al migdia, va acompanyada de l'abreviatura **a. m.**, de **ante meridiem** ('abans del migdia'), i, si és posterior, de **p. m.**, de **post meridiem** ('després del migdia'). En català, aquest sistema de dues franges de dotze hores es fa servir en els usos informals, però en els horaris relatius als actes i als mitjans de transport normalment es fa servir el sistema de vint-i-quatre hores.